

0.0.1 vappasuttam

1. ekam samayaṃ bhagavā sakkesu viharati kapila-vatthusmiṃ nigrodhārāme. atha kho vappo sakko nigaṇṭhasāvako yena āyasmā mahāmoggallāno tenupa-saṅkami. upasaṅkamitvā āyasmantaṃ mahāmoggallānaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisinnaṃ kho vappaṃ sakkaṃ nigaṇṭhasāvakaṃ āyasmā mahāmoggallāno etadavoca:

2. idhassa vappa kāyena saṃvuto vācāya saṃvuto manasā saṃvuto avijjāvirāgā vijjuppādā. passasi no tvaṃ vappa taṃ ṭhānaṃ yato nidānaṃ purisaṃ dukkhavedanīyā āsavā assaveyyuṃ abhisamparāyanti?

3. passāmahaṃ bhante taṃ ṭhānaṃ; idhassa bhante pubbe pāpakammaṃ kataṃ avipakkavipākaṃ tato nidānaṃ purisaṃ dukkhavedanīyā āsavā assaveyyuṃ abhisamparāyanti.

4. ayañca kho pañāyasmato mahāmoggallānassa vap-pena sakkena nigaṇṭhasāvakena saddhiṃ kathā vip-pakatā hoti. atha kho bhagavā sāyanhasamayaṃ patisallānā vuṭṭhito yenupaṭṭhānasālā tenupasaṅkami. upasaṅkamitvā paññatte āsane nisīdi. nisajja kho bhagavā āyasmantaṃ mahāmoggallānaṃ etadavoca: kāya nuttha moggallāna etarahi kathāya sannisinnā kā ca pana vo antarā kathā vip-pakatāti.

5. idāhaṃ bhante vappaṃ sakkam nigaṇṭhasāvakam etadavocaṃ: idhassa vappa kāyena saṃvuto vācāya saṃvuto manasā saṃvuto avijjāvirāgā vijjuppādā. passasi no tvam vappa taṃ ṭhānam yato nidānam purisaṃ dukkhavedanīyā āsavā assaveyyum abhisamparāyanti? evaṃ vutte bhante vappo sakko nigaṇṭhasāvako maṃ etadavoca: passāmahaṃ bhante taṃ ṭhānam: idhassa bhante pubbe pāpakammaṃ kataṃ avipakkavipākam tato nidānam purisaṃ dukkhavedanīyā āsavā assaveyyum abhisamparāyanti. ayaṃ kho bhante vappena sakkena nigaṇṭhasāvakena saddhim kathā vipakatā, atha bhagavā anuppattoti.

6. atha kho bhagavā vappaṃ sakkam nigaṇṭhasāvakaṃ etadavoca: sace kho me tvam vappa anuññeyyañceva anujāneyyāsi, paṭikkositabbañca paṭikkoseyyāsi, yassa ca me bhāsitassa atthaṃ na jāneyyāsi, mamevettha uttarim paṭipuccheyyāsi: idaṃ bhante katham, imassa ko attho?ti siyā no ettha kathāsallāpoti.

7. anuññeyyam cevāhaṃ bhante bhagavato anujānisāmi. paṭikkositabbañca paṭikkosissāmi. yassa cāhaṃ bhagavato bhāsitassa atthaṃ na jānissāmi, bhagavantam yevettha uttarim paṭipucchissāmi: idaṃ bhante katham imassa kvatthoti? hotu no ettha kathāsallāpoti.

8. taṃ kiṃ maññasi vappa, ye kāyasamārambhapaccayā uppajjanti āsavā vighātapariḷāhā kāyasamārambhā paṭiviratassa evaṃsa te āsavā vighātapariḷāhā na

honti. so navañca kammaṃ na karoti. purāṇañca kammaṃ phussa phussa byantīkaroti. sandiṭṭhikā nij-jarā akālikā ehipassikā opanayikā paccattaṃ veditabbā viññūhīti. passasi no tvaṃ vappa taṃ ṭhānaṃ yato nidānaṃ purisaṃ dukkhavedanīyā āsavā assaveyyuṃ abhisamparāyanti?

9. no hetam bhante.

10. taṃ kiṃ maññasi vappa, ye vacīsamārambhapaccayā upapajjanti āsavā vighātapaṇiḥhā. vacīsamārambhā paṭiviratassa evaṃsa te āsavā vighātapaṇiḥhā na honti. so navañca kammaṃ na karoti. purāṇañca kammaṃ phussa phussa byantīkaroti. sandiṭṭhikā nij-jarā akālikā ehipassikā opanayikā paccattaṃ veditabbā viññūhīti. passasi no tvaṃ vappa taṃ ṭhānaṃ yato nidānaṃ purisaṃ dukkhavedanīyā āsavā assaveyyuṃ abhisamparāyanti?

11. no hetam bhante.

12. taṃ kiṃ maññasi vappa, ye manosamārambhapaccayā upapajjanti āsavā vighātapaṇiḥhā manosamārambhā paṭiviratassa evaṃsa te āsavā vighātapaṇiḥhā na honti. so navañca kammaṃ na karoti. purāṇañca kammaṃ phussa phussa byantīkaroti. sandiṭṭhikā nij-jarā akālikā ehipassikā opanayikā paccattaṃ veditabbā viññūhīti. passasi no tvaṃ vappa taṃ ṭhānaṃ yatho

nidānaṃ purisaṃ dukkhavedanīyā āsavā assaveyyuṃ abhisamparāyanti?

13. no hetam bhante.

14. taṃ kiṃ maññasi vappa, ye avijjāpaccayā uppajjanti āsavā vighātapariḷāhā. avijjāvirāgā vijjuppādā evaṃsa te āsavā vighātapariḷāhā na honti. so navañca kammaṃ na karoti. purāṇaṇca kammaṃ phussa phussa byantikaroti sandiṭṭhikā nijjarā akālikā ehipassikā opānayikā paccattaṃ veditabbā viññūhīti. passasi no tvaṃ vappa taṃ tḥānaṃ yato nidānaṃ purisaṃ dukkhavedanīyā āsavā assaveyyuṃ abhisamparāyanti?

15. no hetam bhante.

16. evaṃ sammā vimuttacittassa kho vappa bhikkhuno cha santatavihārā adhigatā honti. so cakkhunā rūpaṃ disvā neva sumano hoti. na dummano upekkhako viharati sato sampajāno. sotena saddaṃ sutvā neva sumano hoti. na dummano upekkhako viharati sato sampajāno. ghānena gandhaṃ ghāyitvā neva sumano hoti. na dummano upekkhako viharati sato sampajāno. jivhāya rasaṃ sâyitvā neva sumano hoti, na dummano upekkhako viharati sato sampajāno. kāyena poṭṭhabbaṃ phusitvā neva sumano hoti. na dummano upekkhako viharati sato sampajāno. manasā dhammaṃ viññāya neva sumano hoti na dummano upekkhako viharati sato sampajāno. so kāyapariyantikaṃ

vedanaṃ vediyamāno kāyapariyantikaṃ vedanaṃ vediyāmīti pajānāti. jīvitapariyantikaṃ vedanaṃ vediyamāno jīvitapariyantikaṃ vedanaṃ vediyāmīti pajānāti. kāyassa bheda uddhaṃ jīvitapariyādānā idheva sabbavedayitāni anabhinanditāni sītibhavissantīti pajānāti.

17. seyyathāpi vappa thūṇaṃ paṭicca chāyā paññāyati. atha puriso āgaccheyya kudḍālapikaṃ¹ ādāya. so taṃ thūṇaṃ mūle chindeyya. mūle chetvā² paḷikhaṇeyya. paḷikhaṇitvā mūlāni uddhareyya. antamaso usīranāḷa³ mattānīpi. so taṃ thūṇaṃ khaṇḍākhaṇḍikaṃ chindeyya, khaṇḍākhaṇḍikaṃ chetvā phāleyya. phāletvā sakalikaṃ sakalikaṃ kareyya. sakalikaṃ sakalikaṃ karitvā⁴ vātātape visoseyya. vātātape visose tvā agginā ḍaheyya. agginā ḍahitvā⁵ masiṃ kareyya. masiṃ karitvā mahāvāte vā opuneyya. nadiyā vā sīghasotāya pavāheyya. evaṃ hissa vappa yā thūṇaṃ paṭicca chāyā, sā ucchinnamūlā tālāvatthukatā anabhāvakatā āyatīṃ anuppādadhammā.

18. evameva kho vappa evaṃ sammā vimuttacittassa bhikkhuno cha santatavihārā adhigatā hontī: so cak-khunā rūpaṃ disvā neva sumano hoti, na dummano upekkhako viharati sato sampajāno. sotena saddaṃ

¹kudḍālapikaṃ (machasaṃ)

²mūle chinditvā (machasaṃ)

³usīranāḷimattānīpi (machasaṃ)

⁴katvā (machasaṃ)

⁵ḍahetvā (machasaṃ)

sutvā neva sumano hoti. na dummano upekkhako viharati sato sampajāno. ghānena gandhaṃ ghāyitvā neva sumano hoti. na dummano upekkhako viharati sato sampajāno. jivhāya rasaṃ sāyitvā neva sumano hoti, na dummano upekkhako viharati sato sampajāno. kāyena poṭṭhabbaṃ phusitvā neva sumano hoti. na dummano upekkhako viharati sato sampajāno manasā dhammaṃ viññāya neva sumano hoti na dummano upekkhako viharati sato sampajāno. so kāyapariyantikaṃ vedanaṃ vediyamāno kāyapariyantikaṃ vedanaṃ vediyāmīti pajānāti. jīvitapariyantikaṃ vedanaṃ vediyamāno jīvitapariyantikaṃ vedanaṃ vediyāmīti pajānāti. kāyassa bhedaṃ uddhaṃ jīvitapariyādānā idheva sabbavedayitāni anabhinanditāni sitibhavissantīti pajānātīti.

19. evaṃ vutte vappo sakko nigaṇṭhasāvako bhagavantaṃ etadavoca: seyyathāpi bhante puriso udayatthiko assapaṇiyaṃ poseyya, so udayaṇceva na labheyya, uttariṃ ca kilamathassa vighātassa bhāgī assa. evameva kho ahaṃ bhante udayatthiko bāle nigaṇṭhe payirupāsiṃ. sohaṃ⁶. udayaṇceva nādhigacchiṃ⁷. uttariṃca kilamathassa vighātassa bhāgī ahoṣiṃ. esāhaṃ bhante ajjatagge yo me bālesu nigaṇṭhesu sampasādo, taṃ mahāvāte vā opunāmi, nadiyā vā sīghasotāya pavāhemi. abhikkantaṃ bhante, abhikkantaṃ bhante, seyyathāpi bhante nikkujjitaṃ vā ukkujeyya, paṭicchannaṃ vā vivareyya, mūlhassa vā maggaṃ ācik-

⁶svāhā (machasaṃ)

⁷nādhigacchesyaṃ (machasaṃ)

kheyya, andhakāre vā telapajjetam dhareyya, cakkhumanto rūpāni evameva bhante bhagavatā anekapariyāyena dhammo pakāsito. esāham bhante bhagavantom saraṇam gacchāmi dhammañca bhikkhusaṅghañca. upāsakam maṃ bhante bhagavā dhāretu ajjatagge pāṇupetaṃ saraṇam gatanti.